

Виходити у Львові
по дні (крім неділі та
п. кат. свята) о 5-й годині по полудні.

Адміністрація
Експедиція під ч. 8
Улиця Чарнецького.

Редакція ул. Фран-
каська ч. 10, двері 10.

Письма приймаються
чиш франковані.

Рекламація неопе-
чаний вільний відъ порта.
Рукописи не звертаються.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Ч. 227.

Середа 9..(21) жовтня 1891.

Рікъ I.

Іспанія и Франція.

Нинѣ мало хто зважає на Іспанію. Ти-
часы, коли Іспанія грава въ политицѣ євро-
пейской велику роль, давно минули и мабуть
вже не вернуть а бодай не такъ скоро. Нинѣ
чувати про Іспанію хиба тогди, коли тамъ
взбухне якъ ворохобня, до котрої Іспанія вже
такъ привыкла, що уважає си мало не за щось
звичайного. Взбухне де въ якъмъ іспансь-
комъ мѣстѣ ворохобня, то треба си здушити
и на томъ конець. Ажъ въ послѣдніхъ ча-
сахъ набрали ти часті въ Іспанії ворохобні
большого значенія, коли зъ ними сполучилася
и гадка утворенія зъ монархічної Іспанії ре-
публику и коли за іспанськими горами ста-
нула могуча республіка французька де іспан-
ський республикане знаходять не лише без-
печній сковокъ, але до певної мѣри и по-
можь. То одно вже есть причиною, що монар-
хічна Іспанія и республіканська Франція не
можуть погодити ся зъ собою.

До недавна ще бувъ такій поглядъ, що
всѣ романські держави отже Італія, Франція,
Іспанія и Португалія, можуть легко погодити
сѧ зъ собою, ба можуть навѣть утворити якієсь
союзъ державъ романськихъ. Найновѣшиша исто-
рія тихъ державъ поучує насъ, що такъ не
есть а найлѣпшій примѣръ того дають намъ
відносини межи Францію и Італію. Подобно
мась рѣчъ межи Францію и Іспанію. Коли
якієсь тѣснѣшій звязи сихъ послѣдніхъ
державъ стоить на перешкодѣ — якъ сказано —
вже сама форма правління, то ще больше про-
тивлять ся тому ихъ интересы економічній.
Возьмемъ хочь бы лишь оденъ найновѣшій

примѣръ зъ сего поля. Ото Франція підви-
шила сими дипломатіи податокъ відъ іспанського
вина а вже въ цѣлбі Іспанії настало страшне
огорчене. Весь край ставъ однодушно домагати
ся репресалій супротивъ Франції. Колиже
кінемъ окомъ на сусѣдну Африку, то антаго-
нізмъ мѣжъ Францією а Іспанією стане намъ-
ще яснѣшій.

Тамъ граничать побочь себе французька ко-
льонія і цѣсарство Марокко, на котре Іспанія
зъ давенія давна має оскому, бо оно майже
природно прилучається до неї. Якъ бы не то,
що Франція захланимъ окомъ дивить ся зъ
Альжіру на Марокко, сталося бы було вже
давно се цѣсарство іспанською кольонією. Атже ще недавно ходила чутка, що Нѣмеччина
готова допомочи Іспанії взяти въ посѣдане
Марокко, скоро она лише приступить до три-
державного союза. Була то вправдѣ лише
чутка, інѣчъ не оправдана, але все таки
досить характеристична, бо вказуюча чимъ
найскоріше можна бы собѣ позыскати Іспанію.

Зваживши то все, не вѣдь рѣчи буде
послухати, що говорять сами Іспаніе про
свої відносини до Франції. Колька дивъ
тому назадъ помѣстивъ бувъ органъ іспансь-
кихъ консерватистовъ Imparcial цѣкаву статію
про відносини Іспанії до Франції, въ котрої
мѣжъ іншими такъ каже:

„Франція мала въ Европѣ двохъ при-
родныхъ союзниківъ: Італію и Іспанію. До
сего союза перли си претенсії передувати въ
одній етнографічній полосѣ, видуманій па-
риською школою і названої романською расою.
Ну добре, але въ 1881 р., впало фі на гадку
погибать зъ Італію на завсігди, бо она
забрала Тунісъ, котрый Італіянцѣ повнимъ
правомъ уважали, уважаюти и будуть уважати

географічно залежнимъ відъ Італії. Бісмаркъ
знає, що робило ся въ 1878 р., коли фран-
цузькій дипломатії предложенемъ побічного
шобережа Африки засліплено очі. По кон-
фліктѣ зъ Італією прийшло до конфлікту зъ
Іспанією.

Відъ 1880 р. перевела Франція безправно
въ своє посѣдане Івінсю, бодай вже не богато
до того не достас; она пробовала осѣсти на
південній берегъ Марокко, напротивъ канарійськихъ
острововъ; три разы порушувала справу управ-
ильнення альжірско-марокканської границѣ;
відмавляє намъ незаперечено право до Багії
дель Гальо (коло пригорка Бланко) а теперъ
ще робить собѣ претенсії до марокканськихъ
озеръ и хоче ихъ заняти, щоби тимъ способомъ
окружити державу Ма'раббовъ відъ по-
лудня и приготовитись до си заняття. До того
додаймо що виєвистане кор. Альфонса въ Па-
рижи, хочь то для національнихъ интересовъ
мало лише мале значеніе. Наслѣдки той полі-
тики видко теперъ добре. Жадень зъ такъ
званихъ романськихъ пародій, надъ котрими
Франція хотѣла верховодити, не стоить по си
сторонѣ; анѣ Італія, анѣ Бельгія анѣ Іспа-
нія. Ся послѣдна робить фі ще велику ласку,
коли не заявляється отверто си ворогомъ.“

Дальше доказує Imparcial, якъ теперъ по-
ступає собѣ Франція въ справѣ марокканській
и каже: „Справа марокканськихъ озеръ есть
великої важи. Французька праса представляючи
незаперечене право Франції до нихъ, пред-
ставляє ту справу такъ, якъ колибѣ іспанське
правительство а зъ нимъ и всѣ європейські
держави дивилися спокойно на то, що Фран-
ція забирає ся здобувати Марокко. Знаємо, що
тою справою занимавася відъ якогось часу мі-
ністерство дѣлъ заграницькихъ, але того не

„Лишити на почтѣ.“

Оповѣдання

ЕРНЕСТА ДОДЕТА.

То жовтень, але здається, якъ колибѣ на-
ставала нова весна. Небо надъ землею чисте,
антѣ одної хмарки на нѣмъ, лише оно вже
трошки не такъ сине. Тепле промінє сонця
огріває холодний воздухъ а понадъ полями не-
сесь якієсь солодкій запахъ.

На вершку горбика, середъ лѣсовъ, що
окружають єго доокола, піднимається замокъ зъ
своєю пишною фасадою, зъ своїми луковими
дашками та вежочками, що кінчати ся остры-
ми якъ голки вершками. Зъ поводчинянськихъ
воконъ чути веселій голосъ ажъ на мураву,
де конюхи держать чотири осѣдлани конї, що
нетерпеливо тупають ногами і скрігочуть ку-
саючи вудила.

На поїздії вийшло двохъ мужчинъ, оденъ
по другомъ; одному зъ нихъ лѣтъ сімдесятъ,
але вінъ високого росту, держить ся просто,
єго лицо усміхнене, хитре, а густа, вже трохи
сивіюча борода надає ему видъ війскового
чоловѣка; другій значно молодшій, але такъ
подобний до тamtого, що здається якъ бы бувъ
єго портретомъ, лише десь ще 25 року
життя.

Они подають собѣ руки а відтакъ ровно-
часно підносять въ гору головы; зъ усмѣхомъ
на устахъ кланяють ся они якієсь старої пані,
що виглядає зъ вікна на першомъ поверхѣ,
та кличує до неї сердечно „Добрый-день!“

Тота пані то же вінка одного а бабка друго-
го; она сперлася на вікно, аби видѣти, якъ
они будуть сїдати на конѣ. Она зъ уподоба-
нemъ споглядає на нихъ і обдається коли они
проходжують ся, якъ колибѣ чекали на когось,
що ще має до нихъ прилучити ся.

Ажъ ось въ другомъ вікнѣ показується
якієсь величава богата убрана пані зъ сивимъ
волосемъ, въ кафтанику зъ червоного плюшу
общитого бѣлыми коронками.

— Зузанна буде заразъ готова, мої пано-
ве, — сказала она; — будьте трошки терп-
ливі.

— Я вже іду! — роздавъ ся зъ глубини
комнати повний молодий голосъ жіночий.

За хвильку потомъ явилася коло обохъ
мужчинъ красна молода дѣвчина, зъ румянимъ
личкомъ і бѣлявимъ волосемъ, убрана въ
чорну сукню до фізди верхомъ, котра уявляла
єї тоненький станъ і розкіпну грудь; поздо-
ровкалисѧ, подали собѣ руки, конї підведено
до еходовъ.

При помочи євого молодшого товариша,
що надскакує коло неї на всѣ боки, сїдає Зу-
занна на коня. Они сїдають зновъ на два
другі конї, а на четвертого сїдає конюхъ въ
ліберії і єде трошки даліше позаду за ними.

Они рушили зъ мѣсяця поклонивши ще ста-
римъ панямъ, котрій теперъ обѣ стали выгля-
дати зъ одного вікна.

А той образокъ родинного щастя, якій
представляли заручени, що выбирають ся вер-
хомъ на прохідѣ підъ доглядомъ дѣда, бувъ
такъ хороший, що обѣ старі дамы збіхнувшись
інжно промовили:

— Якійсь они красні!

— Видко, що якъ бы для себе сотвореній.

Мала громадка доїхала до огорожѣ парку
и завернула на тѣнисту дорогу, що вела до
сільця, купки чистенькихъ домівъ зъ бѣлыми
стѣнами, по котрихъ піднимали ся дикий рожъ
та прочитаній.

На вігонѣ стоїть на одній хатѣ надъ
дверми напись: „Почта і телеграфъ.“ Молод-
ший зъ єздцівъ пустивъ ся туды і сказавъ:

— Маю якъ разъ листъ надати.

Конюхъ, почувши то, прискочивъ, щоби
віслухати єго приказовъ. Але вонъ махнувъ
на него рукою на знакъ, що не потреба, під-
сунувъ ся конемъ попідъ саму стѣну, де ви-
сіла помальована скринка на листы, витяг-
нувъ маленький листъ зъ кишень і всунувъ
єго въ скринку, кинувши ще разъ окомъ на
єго адресу. Відтакъ вернувъ назадъ до свого
товариства.

Молода дѣвчина нахилилась до него і
шепнула:

— То листъ до якоїсь дамы?

потреба, чтобы его розважування обявлялися дѣломъ. Мы дали отже доказъ, что испанскій и французскій интересы взаимно себѣ выключаютъ, а позаякъ мы Испане мусѣли бы хиба удурѣти, колибѣ мы придерживались якоись іншої політики интересовъ, то выходить зъ того, что доки стань рѣчей не змѣнить ся, мы не можемо бути приятелями того народу, навѣть и ти нѣ, что хотѣли бы ними бути”.

Такъ говорить Испанецъ. Мы навели умысно повышеший поглядъ, чтобы зъ однай стороны показати, яке становище може колись въ рѣшучай хвили заняти Испанія супротивъ Франції — и выходить зъ того, что не конче прихильне, коли вже не просто вороже — а зъ другої стороны хотѣли бы показати на примѣрѣ, что такъ звана дружба расова безъ огляду на интересы народовъ не дастъ ся перевести, хочь бы навѣть у такихъ народовъ якъ народы романській. Выходить зъ того, что якъ идея романська, такъ германська и загально славянська або панславистична не мають дѣйстю практичної вартості, а можуть хиба лишь хвиливо одному зъ народовъ бути на руку, та ему приносити користи зъ шкодою другихъ.

Переглядъ політичний.

До Fremdenblatt-у доносять зъ Кракова, що всякий вѣсти о рѣзницяхъ поглядомъ межи Міністромъ торговлї а Коломъ польськимъ въ спрѣвѣ державныхъ зелѣнницъ въ Галичинѣ суть выдуманій. Правды въ тѣмъ о столько, що Коло польське сформулювало свои бажання въ спрѣвѣ зелѣнницъ державнихъ въ Галичинѣ, въ меморіалѣ, котрый предложило правительству. Правительство прирекло скоро полагодити сю справу, „помимо того, — якъ дальше пише Fremdenblatt, — що п. Міністеръ торговлї не годить ся на децентралізацію понадъ певній можливій границѣ и на утворене третої дирекції руху въ Перемышли, що бу вѣдомо давнимъ бажанямъ Поляківъ“.

Комісія для закона карного радила вчера надъ проектомъ закона карного о торговлї артикулами поживи и декотрими предметами до ужитку. Постановлено вислухати пос. Лінбахера яко знатока. Зъ колькохъ сторонъ поднесено сумніївъ що до того проекту закона зъ становища автономістичного.

Зъ Тіентсіну наспѣла досыть сенсаційна вѣсть, котра вказує на то, що мѣжъ Россією а

Хинами готово ще досыть скоро прийти до якогось поважного конфлікту о „Дахъ свѣта“ (Паміръ). Зъ вѣдомъ доносять именно, що хинський урядникъ Чаунъ стрѣтиться въ мѣсці, де спливають ся рѣки Мургабъ и Аксу, россійску експедицію сходчу зъ вихіни Алаї. Хинський урядникъ запротестувавъ противъ того, що россійска експедиція посмѣла станути на хинській землі. Россіяне однакоже не робили собѣ зъ того нѣчого, лише двома вѣдомами пустились въ дальшу дорогу до Алічуру и великого Паміру.

До Polit Cor. доносять зъ Петербурга: Будовль, якій правительство рѣшило будувати задля нужди голодової, принесуть хосень въ першомъ рядѣ міністерству вѣйни, котре тепер переводить тымъ скорше цѣлій рядъ великихъ будовель, нѣж් є се первѣстю було намѣрене. Вже тепер піднято зъ великою енергією дуже важній для цѣлій стратегічнихъ будови гостинцівъ и зелѣнницъ въ західнихъ губерніяхъ. При будовѣ гостинцівъ уважають ся згоры припадкова потреба будови на тихъ дорогахъ движими зелѣнницѣ, вѣдомѣдно для транспорту войска. Єсть такоже намѣрене въ найближшій будущності будова численнихъ комунікацій зелѣнничнихъ, мѣжъ тимиже получене Люблинъ зъ івангородско-дубровською зелѣницею.

Розбійлась зновъ вѣсть, що россійскій наслѣдникъ престола має заручити ся зъ свою сестрікою, княз. Ольгою Віртембергскою. Voss. Ztg. однакоже не вѣрить въ ту вѣсть и каже, що насампередъ говорено, що царевичъ має одружити ся зъ доноїкою кн. Чорногорского, а вѣдакъ зъ доноїкою грецького короля, а однакоже то показало ся неправдою, то мабуть і пайновїша вѣсть о єго одруженню єсть безосновна.

Ірландській посли партії Парнеля, оголосили въ Ірландії а вѣдакъ и Англії такий маніфестъ:

„Витасмо охотно въ нашихъ рядахъ усѣхъ мужівъ, маючихъ пересвѣдченї, що політичній справи Ірландії мають бути ведени виключно черезъ репрезентантобъ народу ірландського.

„Не хочемо однакъ мати нѣчого спольщного зъ людьми, що въ першої лінії и передовѣсмъ вѣдомѣдно за розбитіе народного сторонництва, та котрій слухаючи розкази чужинцівъ, оклеветали першого мужа нашої расы и затростили єго на смерть. Підъ ихъ Губы почмайстерки задрожали вѣдъ усмѣху добродушної іронії.

— Таки непоправный человѣкъ зъ него, — подумала она собѣ. — Завсѣгда любовній пригоды, навѣть ще передъ самимъ всѣмъ. що зновъ до якоись жінки, той напарфумованій листикъ. То вже третій за тихъ три не дѣлѣ, що вонъ перебуває дома, підъ адресою Б. В. Б.

Вѣдакъ вкинула листъ назадъ до скринки и замкнула єї, бо вонъ мусить чекати на послання ажъ до вечера.

Охъ, той вечеръ! Бодай вонъ бувъ нѣкоги не прийшовъ! Бодай бѣ той листъ лежавъ тамъ бувъ ажъ до суду-вѣку! То слѣпе орудіє ще таємничого призначення вимуть о назначеннѣ порѣ изъ скринки, оно пойде свою дорогою и дойде до цѣли. А то нещасте...

...Ночь. По шинахъ, що въ темнотѣ свѣтять ся, жене поїздъ. Въ вагонѣ почтовомъ сидять при миготючомъ свѣтлѣ два урядники и порядкують листи, котрій имъ подають етапи вѣдъ стації въ шкірянихъ торбахъ. Листи, листи, листи! Одній тоненький и делікатній, другій грубій и тяжкий. Урядники, то ихъ робота прибивають на кождомъ зъ нихъ печатку, ровнодушно, зъ лицемъ, на котрому слѣдно утомлене, а поїздъ жене, котити ся и гуркотити.

Ажъ наразъ давъ ся почути попихъ въ задъ; поїздъ загальмованій могучою силою бѣжити поволїйше. Колесо круятися спокойнійше, ще оденъ попихъ и поїздъ ставъ.

проводомъ Ірландія не могла бы бути безпечною.

„Ірландія мусить выбрать — або ихъ, або насъ! На порозѣ до гробу нашъ проводникъ змѣстивъ обовязки наші въ слѣдуючихъ безсмертніхъ словахъ:

Сли въ завтрашньому дні я сконаю, то мужъ, опираючій ся тепер впливамъ англійскимъ на справи ірландській — будуть боротися и дальше безъ змѣни. Они остануть непокітно независимими народовцями, не стратятъ вѣри въ будучість Ірландії, яко народу окремого. Будуть они консеквентно протестувати противъ того, аби будучість Ірландії була вже якнебудь убезпечена, якъ довго край буде мусѣвъ слухати розказовъ англійскогоміністра.

„Мужъ! Нехай се буде славою и хвалою нашої расы ірландської якъ въ краю, такъ и за границею, аби дѣлати въ дусѣ и напрямѣ повышшого заповѣту Парнеля. Нехай Богъ хоронить и опѣкує ся Ірландію!“

Новинки.

— Громадъ Граплицѣ, въ повѣтѣ перемиському, жертували є. Вел. Цѣсарь 50 зр. на внутрішнє прикрашене церкви.

— Презенту на гр. кат. парохію Долге въ філію въ Тужиловѣ, надало ц. к. Намѣстництво о. Іванови Каратницкому, гр. кат. парохови въ Солуковѣ.

— Конкурсъ. Ц. к. Рада школънна окружна въ Тѣшановѣ розписала конкурсъ на слѣдуючій посады учительській: 1) при школѣ 4-клясової въ Тѣшановѣ на посаду мѣлодичного учителя въ платненю 270 зр. и 10 при мешканені; 2) при школѣ 2 клясової въ Олешичахъ старыхъ посада другого учителя въ платненю 300 зр.; при школахъ етап. одноклясовыхъ въ платненю 300 зр.; и вольнимъ мешканені; 3) въ Гораїцу; 4) Кобильници воловській; 5) Башни дольшиній; 6) Нѣметовѣ; 7) Опоцѣ; 8) Рудѣ рожанецкій; 9) Залужу. При школахъ філіяльнихъ въ платненю 250 зр. и вольнимъ мешканені; 10) въ Бигалахъ; 11) Футорахъ; 12) Коровиці лѣсовій; 13) Мощаници; 14) Подемщинѣ; 15) Сухой воли. Въ школахъ 1, 2, 6, 8 викладовий языкъ польський, въ прочихъ руський. Подання вносяти належить найдальше до кінця падолиста. — Магістратъ мѣста Жидачевъ розписує конкурсъ на посаду мѣского лѣкаря въ Жидачевѣ въ платненю 500 зр. рѣчно. Подання вносяти треба найдальше до кінця падолиста до зверхности громадской. — Магістратъ въ Ярославѣ розписує конкурсъ на посаду офіціяла мѣской поліції въ платненю 500 зр. Подання вносяти до кінця жовтня. — Громада мѣста Жмигирода має до обсадження мѣсце секретаря громадскогомо.

Люде бѣгають зъ крикомъ вздовжъ поїзду. Передъ вагономъ почтовымъ зъявившися якійсь старий человѣкъ зъ службовою шапочкою на головѣ. До вагона влетѣла інкоряна торба. Роздавъ ся свистъ, старий человѣкъ щезъ въ темнотѣ; поїздъ рушає зъ мѣсця, поволи и маєстатично. Лямпи зачинають зновъ хитати ся, свѣтло миготить.

Урядники беруть ся до своїхъ роботи. Випорожнюють шкіряну торбу якъ всѣ другі. Листъ зъ адресою „Б. В. Б., лішти на поchtѣ“, кладуть на призначену для него поличку, якъ всѣ другі, що вже упорядковані.

Поїздъ летить середъ темної ночі по зелѣніяхъ пасмахъ, зъ котрими иногда промінь мѣсяця трохи попестити ся, и лине по собѣ слѣди искръ и куснѣ вугля, котрій й заразъ гаснуть. Вонъ же не тимъ скорше, чимъ близше подходить до Парижа. Чи то ты, Б. В. Б., що такъ прискорюєшь єго шалений бѣгъ.

Чого жъ такъ спѣшишь ся, маленький листику? Чого сей поспѣхъ зрадити тайну, що крите ся въ твоїй слабої ослонѣ? Коби ты знавъ, яке зъ того буде нещасте, ты бы такъ не спѣшивъ ся. Прийдешь ще досыть въ пору до цѣли, твого бѣгу, за скоро, ажъ надто за скоро.

(Конецъ буде)

— А тожъ зъ вѣдаки прийшло вамъ на гадку? — спытавъ вонъ.

— А чому ажъ ви самі єго вкидали?

— Вѣрте менѣ....

— Та я не заздрбтна на минувшості; але коли вже буду мати ваше имя, тогди буду мати право то знати.

— Будете мати всяке право, — вѣдомѣдно вонъ весело.

И коли такъ дивитися на єго симпатичній усмѣхъ, що розъяснює єго мужеске лице, бувъ бы кождый переконаний, що въ єго груди єсть честне серце.

* * *

Почувши тупоть коней, що бѣгли по каменистій дорозѣ, підняла почмайстерка, котра щось писала при столѣ, голову и стала падслухувати. Она видѣла, якъ та велика пані на коні и єї товаришъ поїхали дальше. Підняла ся механічно та отворила скринку, въ котрій бувъ лишь сей оденъ листъ, бо то було ще дуже рано.

Она взяла той маленький, пахучій листикъ въ руки та стала нимъ обернати на всѣ боки. Куверта, широка и довга зъ пергаміонового паперу, була запечатана червоною печаткою, що представляла танцюючого и граючого на сопѣцѣ божка Фавна. А адреса була така: „Б. В. Б. Лішти на поchtѣ, улиця Монтен, Парижъ“.

Платя 300 зр. рѣчно. Поданія вносити треба до 10 падолиста.

— Руско-народный театръ у Львовѣ выставитъ четверть дні 22 с. м. въ Коломыї першій разъ на папой сценѣ народную комедію Янчука въ танцами и спѣвами п. заг. „Пилипъ Музика“. Въ недѣлю, т. е. 25 жовтня дастъ образъ народный „Дѣти недолѣ або Ли-мербонна“, знамениту рѣчь Мирного.

— Вечерницѣ читальнѣ въ Гарбузовѣ, котрѣ, икъ се мы доносили, мали вѣдуть ся дні 25 жовтня, не вѣдуть ся задля тѣжкої жалобы головы читальнѣ, о. Петра Богачевскаго, по стратѣ сердечной жены.

— Торговельне бюро. Варонъ Валерій Капрівъ Буковинѣ закладає въ Вѣдни бюро, котре буде удѣляти всякихъ інформацій и вести посередництво въ перепродажи всѣлякихъ рольничихъ продуктівъ, якъ збожжа и всякихъ іншихъ маючихъ ввязъ въ господарствомъ рольничимъ якъ живи худоба, масло, сыръ, ліця, дробъ, дичину, грибы, овочи и т. д. отже все, що край продукує. Для торговлѣ продуктівъ въ Галичинѣ и Буковинѣ таке бюро буде великимъ добродѣйствомъ.

— Змѣна властителя. Маєтнѣсть Гаѣ, будучи частю села Черешкова, коломыїскаго повѣта, перейшла на власнѣсть п. Станіслава Ліндого, комісаря староства въ Перемышли.

— Новый способъ лѣченія дифтерію у дѣтей. У Вѣдни въ дитиницѣ шпитали св. Анны завели вѣдь 1890 р. новый способъ лѣченія на дифтерію, котрый показавъ ся дуже практичный и котримъ на 122 хорыхъ дѣтей выратовано 76-ро. Є се великий процентъ,сли аважити ся, що операціи дотеперѣшній давали якій та-

кій успѣхъ лише тогда, коли родичи вавчуси пристали на розрѣзуваніе горла дѣтимъ. Теперь, замѣтъ операціи, т. е. розрѣзуваніе горла, закладають хорому въ горло рурку, котра тамъ остає ажъ до выздоровлення. Є се т. а. інтубациія, яку винайшовъ якій американський лѣкарь а котра безъ всякої трахеостомії вѣдає хорымъ тає знаменитій услуги.

— Збѣговище. Въ недѣлю передъ шпиталемъ монахинь Сестеръ Милосердія арабили жиды величезне збѣговище. Въ шпитали тѣмъ померла дні 17 с. м. 17-лѣтня жидовочка Рова Кобль, редомъ є Синока, котра передъ смертю принялася тайну хрещенія. Жиды, довѣдавши ся тѣмъ, винагли депутацію до магістрату, говорячи, що въ тѣмъ випадку зайніло насильство ритуальне. Магістратъ занявъ ся розслѣдомъ тої справи а поліція винагли острій зарядженія, щоби запобѣгти ексесамъ, бо заходила обава, що темній маси жидовъ не добулись силою до шпитала.

— Повени. Въ Дальмациї панують теперъ великий повени, що тревають уже кольканціть дѣвъ. Дні 4 и 9 с. м. були хмароломы на островѣ Гвари а повѣнь варобила страшної скоды въ винницяхъ, затошила багато худобы а інавть двоє людей. Полі, дороги, стовни телеграфічній поштіції Вт. мѣсцености Гельза прорвалася вода прибережній валъ и знищила їго на просторони 50 метровъ. На островѣ Висъ позатоплювалася вода винниць и луги.

— Аматоръ квартѣль. Улицею Городецкою възджавъ овогди собѣ спокійно гандляръ квартѣлью, Вольфъ Бергеръ до Львова, котрый вѣзъ до мѣста свѣжій транспортъ тихъ присмаковъ. На улиці винагли єго Иванъ Русинъ роботникъ и загрозивъ Бергерові смертю, сли не дастъ єму гротей и одну пачку квартѣлью. Однакъ переходячій поліціантъ понеувавъ кортаку Иванови тимъ, що вѣдставивъ їго до ціліційного арешту.

— Інне житї, пана и смерть. Въ селѣ Дымцѣ серетскаго повѣту на Буковинѣ розпивъ ся бувъ селянинъ Кость Нарушъ. Оногди поштовъ попяному до кирниць по воду а перехиливши ся понадъ цимбрини, стративъ ровновагу и упавъ до кирницѣ де и утонувъ ся.

Всѧчина.

— Морска пѣнка. Мабуть вже минули тѣ часы, коли морска пѣнка града велику ро-ло, коли мати цигарничку або люльочку зъ морскої пѣнки значило мало що не то само, що величавись золотымъ годинникомъ, и коли була вже не мала честь достати вѣдъ когось въ дарунку пѣнкову цигарничку. А всеਜъ та-ки ще и нинѣ грає морска пѣнка не послѣдни ролю и есть важнимъ предметомъ торговельнимъ.

Морска пѣнка есть родомъ глини, она есть дуже бѣла, одностайно густа, легка и даетъ добро полірувати; скѣжо добута есть мягка але на воздухѣ твердна. Єи добувають нижъ въ Малій Азії коло мѣста Ескішегеръ (ста-

родавного Дорілеумъ) въ копальняхъ, що вѣдалени вѣдъ сего мѣста на три, чотири, ба и восьмь годинъ ходу. Найлѣпшу пѣнку добувають въ такъ званыхъ копальняхъ Сарісу. Она показується тутъ при сподѣ серпентиновыхъ горъ, въ долинѣ, больше або менше глубоко. Тутъ есть около 10 тысячачвъ копанокъ глубокихъ на 4 до 40 метровъ. Копанки тѣ переходить насампередъ черезъ тверду землю а вѣдакъ доходить до серпентинового злѣпника, котрый має въ собѣ пѣнку. Той злѣпникъ лежить майже поземо, а въ нѣмъ есть пѣнка розкинена грудками вѣдъ величины орѣха ажъ до спорого яблока. Поодинокій лежѣ пѣнки, а есть ихъ часомъ и колька, одна надъ другою, тягнуть ся на кільометръ и дальше.

Копальнѣ пѣнки суть тутъ свого рода. Пѣнку добуває хто хоче; хто заплатить турецкому правительству пять фунтовъ, може заводити копанку, де хоче. А які тамъ люди беруть ся єї копати! По найбѣльшої части волоциги та розбишки. Теперь робить въ тихъ копальняхъ якихъ два тысячъ людей, зайшливъ переважно зъ Переїса та Курдистану. Суть то люди, котрій по найбѣльшої части поутѣкали передъ судами та поховались въ тих норахъ, знаючи добре, що жадень турецкій жандармъ туды за ними не полізє, бо ему жите милю. Позаякъ тутъ нема дерева, то копанки не подпирають ся, а такъ лишь роблять ся на воздухѣ и для того дуже часто валить ся.

Зъ симъ не дуже милымъ товариствомъ копальниковъ заводять першу торговлю турецкій купцѣ, котрій купують куси пѣнки таки при копанкахъ, приносять ихъ до Ескішегеръ, пробують ихъ доброту на голосъ и вѣдакъ обшкраптують ихъ. Такій сырый товаръ приносять турецкій купцѣ до Европейца, а того штука есть оцѣнити певнимъ окомъ вартостъ всѣхъ кусиць и визначити цѣну гуртомъ. Тутъ надають имъ послѣдній видъ и культуру. Бувають куси отъ такъ якъ добра наша гречанна клюска, а суть и такій, якъ ти булки за 2 кр., що ихъ теперь выпѣкають нашій пекарѣ, дбаючи про наше здоровле а свою кишеню. За паку пѣнки найпершої доброты платить ся по 175 зр., а паку найгоршої можна дѣстати за 15 зр. При вивозѣ вѣдакъ процентъ вѣдъ вартости, яко податокъ вѣдъ торговельника. Давнѣйше винагли право той податокъ въ аренду Грекамъ, але теперь вже того нема.

Якъ вже сказано, цѣна пѣнки значно упала и торги зменшились, бо нема вже моды на ти красно вирѣзуваній цигарнички зъ сувѣтчиами бурштинками; нинѣ кождий курить лишь паперосы и они то зробили конкуренцію пѣнцѣ. Давнѣйше винагло зъ Туречини пѣнки на 70 до 80 тысячачвъ турецкихъ фунтовъ, теперъ-же вивозять єї ледви за 40 до 50 тысячачвъ. До того треба ще и то додати, що пѣнку теперъ дуже фальшують, а особливо велику ролю грає въ тѣмъ робъ австральского дерева. Ще найбѣльше пѣнки морской купують теперъ Америка.

Головнимъ мѣсцемъ промислу пѣнкового есть Вѣденъ. Тутъ приходить пѣнка просто зъ Азії, а зъ вѣдес розсылають єї до другихъ мѣстъ, де виробляють такожъ товары зъ неї. Парижъ забирає найкрасаш куси, Будапештъ найтяжший, а Брукселя середній; самъ постѣдъ иде до Берлина.

Штука, наука и література.

— Зибѣсть 19-го ч. „Зорѣ“: Соняшний промѣнь, повѣсть В. Чайченка. — Пеня, байка Л. Глѣбова. — Звяле листе, дальшій тягъ ліричніхъ стиховъ безименного автора. — Дѣти, стихъ М. Шкіличенка. — Безъ праць, конецъ казки Ів. Франка. — Історія літератури, Ом. Огоновскаго. — Критичній замѣтки и оповѣстки про три казки В. Чайченка, оперету Пархомовича „Чумакъ“ и про забутій стихи Руданьскаго. — Спомини зъ прогулки на виставу ческу, подає Денисъ. Кромѣ того суть ще дробні вѣсти зъ літератури и шгуки та бібліографія. Ілюстрації: Ів. Гриневецкій, павільонъ цукроварень и бальонъ на уязи на ческій виставѣ.

Господарство, промисль и торговля.

Торгъ з біжнемъ.

20 Жовтня	Львовъ	Терно-шѣль	Нѣдволо-чіска	Ірославъ
Пшеници	10—10 80	10—10 75	9 75	11—10 11—
Жито	9—9 50	8 90—9 40	9—9 50	9 25—9 50
Ячмѣнь	6—8—	5 90—7—	5 80—7—	6—8—
Овесъ	7—7 50	6 50—7—	6 40—7—	7 00—7 75
Горохъ	6—10—	6—11—	6—11—	6—10—
Выкса	—	—	—	—
Рѣпакъ	13—14 15	13—13—	13—13 25	13—13 25
Хмель	55—60—	—	—	—
Конюшина чернѣла	40—46—	40—45—	40—45—	40—45—
Оковита	17—17 70	—	—	—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.

Оковита готова за 10.000 літр. пр. іосо Львовъ. вѣдъ 18 50 до 19 50 вѣд.

Жито пошуковъ ся.

Хмель вѣдъ 55—до 60—за 56 кильо.

❖ Посмертній вѣсти.

— О. Ісидоръ Лопатинській, парохъ зъ Комарова, дек. єзуїтського, упокоївъ ся сими днями въ заведеню въ Кульпарковѣ въ 59-омъ роцѣ житя.

Оповѣщеніе.

Загальний зборы Руского товариства педагогічного вѣдбудуть ся дні 2 н. ст. падолиста 1891 у Львовѣ въ комнатахъ „Рускій Бессѣдѣ“ (ул. Ворменська ч. 27) після такого порядку дневного: А) О годинѣ 8 1/2 рано торжественне богослужене въ церквѣ Успенській за помершихъ членовъ товариства.— Б) О годинѣ 10 1/2 початокъ зборовъ въ комнатахъ „Рускій Бессѣдѣ“ зъ слѣдуючимъ порядкомъ: 1) вступне слово о. Ів. Чапельського, головы товариства; 2) справоздане секретаря; 3) справоздане касієра и магазиніра; 4) справоздане комісіі; 5) вибіръ нового вѣдѣлу; 6) вибіръ контролльної комісії; 7) внесеня членовъ; 8) вѣдчить проф. Олекс. Барвінського, посла до ради девіжавної.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Софія 20 жовтня. Собрание скликано на день 15 (27 жовтня).

Парижъ 20 жовтня. Міністеръ війни постановивъ мѣшани полки такъ зорганізувати, що кождий буде складати ся зъ чинного баталіону и двохъ баталіоновъ краївої оборони; кождий корпусъ має чотири мѣшани полки, а число ихъ буде виносити 72.

Копенгага 20 жовтня. Царь зъ царицею и дѣтьми, король данський зъ королевою и княгиня Уельска зъ доношкою, вѣдуть 29 с. м. до Гданьска, а зъ вѣдес поїдуть россійскимъ поїздомъ черезъ Варшаву до Ливадії, де король и королева данський зъ нагоды срѣбного веснія царскаго перебудуть цѣлій мѣсяць.

Ерфуртъ 20 жовтня. На звѣздѣ соціалістовъ обговорюють Бебель заграницну політику и домагавтъ ся конче помиреня зъ Францією, хочь самъ о томъ сумніває ся. Противъ Россії готові нѣмецкі соціалісти охотно винаглити до борби. Вѣдакъ заявила опозиція на письмѣ, що винаглає зъ партії и тоді ухвалено резолюцію Бебеля, що партія соціалістка буде придержуватися тої самої тактики, що доси и буде агітувати у всѣхъ округахъ виборчихъ, де лише буде якій-такій виглядъ на успѣхъ.

Вѣдвѣчальний редакторъ: Адамъ Креховецкій

Оголошення до Народної Часописи приймає Контора Льєопольда Литинського, Львів, Валова, 14.

НОВОУРЯДЖЕНІЙ МАГАЗИНЪ В. СЦІБОРА и Е. ЯРОШЪ

Львівъ, ул. Багорого ч. 20 (Готель Швейцарський)

поручає власного виробу: сорочки мужескі по 1.40, 1.70, 1.90, 2.40 зр.; Калесони по 1 зр., 1.25, 1.50 кр.; Маншеты найлѣпшій дюжинѣ: 4 зр. 40 кр.; Ковибріки найлѣпшій дюжинѣ 2 зр. 40 кр.

Великій вибіръ наймоднійшихъ краватокъ. Бѣле женське и дитиняче зъ найлѣпшого матеріалу.

Маючи власну роботню принимаємо всякий роботи входячі въ составъ бѣлого шита. — Виробъ якъ найлѣпшій, цѣни низкі.

АПТЕКА ПОДЪ „СРѢБРНЫМЪ ОРЛОМЪ“ ЖИГМОНТА РУКЕРА

поручає:

Оль рыбій въ двохъ родахъ, жовтый однократно дестилеваний, дуже добре дѣлаючий противъ зафльегмії, остроты крови, недокровности, скрофуламъ и т. д.; бѣлый пріятній бѣль першого, бо двохратно чищений и дестильованій. До набуття въ бутелькахъ по 60 и 0 кр.

Дуодокъ єсть господаремъ чоловѣческого організму,

водъ него починають ся всяки болѣзни, водъ него залежить потрѣбне вдживлене організму и силы чоловѣка.

„Регуляторъ“

єсть то порошокъ, котрого коробка вразъ зъ описомъ способу заживання коштує 35 кр. На прозинцію высулає ся найменьше три коробки, потреба прото надослати переказомъ 1 зр. 20 кр. (за три коробки порошку — зъ опакованемъ) — або 1 зр. 40 кр. тогди и пошта буде оплаченою.

Регуляторъ закасувавъ Моріона и всякий подбійний средства.

На доказъ читайте подлки відъ особъ котримъ здорове привернувъ.

ПОДЯКА.

Веч. п. Брониславъ Виткевичъ, аптекарь у Львовѣ (Подзамче).

Впочтенній Пане!

Не въ силѣ я відвідячиться Вашої добродѣйності, якої дознала я відъ Васъ Вп. Пане Добродію. Не маю слівъ для висказання моєї вдячності. Божъ і єсть за це. Черезъ п'ять місяцівъ лежала я тяжко слаба и не могла найти собѣ ліку на мою слабість, а именно ломані костей, нестравність и бракъ апетиту. Лікарѣ мене вже відступили и казали, що вже нема надії. И я сама вже хотѣла ся пращати зъ світомъ, но въ той хвили дознала ся я о Вашому „Регуляторѣ“ и признаю ся, що зъ недовѣрчівостію стала я его заживити, але, якъ то кажуть, потапаючий и бритви ся хапає, спробувала я ще того „Регулятора“ и пересвѣдчилася, що то дѣйстію чудесне лікарство. Сейчасъ стала я здоровійшою, зъ кождымъ днемъ прибувало менѣ силъ и днесъ єсмъ вже цѣлкомъ здоровіа. Про те приймѣть сердечнійшу мою подяку за уратоване менѣ здоровля, що має тымъ більшу вагу, бо тымъ спасли Ви троє моихъ дѣточокъ відъ сирбіцтва. Видно, що при винаходку Вашого „Регулятора“ вела Васъ Рука Божа, бо лікарство тое єсть дѣйстію чудеснімъ и для того могу его зъ чистою совѣстю поручити всѣмъ потребуючимъ и слабимъ.

Куликівъ дня 16 (28) червня 1891.

Анна Оныщукъ.

Спроваджувати можна лише відъ:

Бронислава Виткевича,
аптекаря у Львовѣ, ул. Жовковська (коло рампи).

—

Зъ друкарнї Вл. Лозинського підъ зарядомъ В. И. Вебера.

Въ мѣскомъ бюрѣ,
(готель Хоржа), видає ся
карти обѣздини,
котрі приносять знижку
25—30% за звичайними
блестами.
Тоже видає ся звичайні
карти подорожні на лінію
Кароля-Людвіка по оригі-
нальній цінѣ.
Мѣскомъ бюро Кароля-Люд-
віка Зеліниця.
Іосифъ І. Лайнкауфъ.

Всякого рода
ВИНА
лѣчничій
достати можна кожного часу
въ конторѣ
Льєопольда Литинського
у Львовѣ, при улицѣ Ва-
ловій ч. 14.

Перша краєва фабрика товарівъ плятерованихъ, зовимыхъ
хинське срѣбло

ЯКУБОВСКІЙ & ЯРРА
Львівъ, Ринокъ ч. 37. Краківъ, Ринокъ ч. 26.
поручають:

Предметы служачій до ужитку церковного и домо-
вого, одновѣдні на вправы слюбні, подарунки, у великомъ
виборѣ по приступныхъ цѣнахъ.

Решараци, срѣблени и золоченія всіхъ въ се звань
входячихъ предметовъ, тревало и дешево.
Цѣни нижче на жаданье оплатно, опакованіе без-
платно.

1—1.

ТОРГОВЛЯ ГЕРБАТЫ

хинсько-російскої

Едмунда Ріедля,
у Львовѣ, площа Маріїцька, 10,

поручає збору маєвого:	
1/2 кільо Congo	зр. 1.60
" Souehong чорна	2—
" Souehong вборь маєв.	3—
" Kajsw	ар. 4—
" Melange de Lon.	4—
" Реско	3—
" Караванова	4—
" " найлѣпша	6—
" Gumpow перлова	3—
" " передня	4—

висвіки гербати по від кільо зр. 1.30; въ найлѣпшої зр. 1.60.
Замовленія зъ провінції висылаю відворотною поштою.

Опакованія не числяю.

ЗАКЛАДЪ

дietetично-гигієнічный

ЛЬЕОПОЛЬДА ЛИТИНСКОГО

у Львовѣ,
Канторъ при улиці Валовій ч. 14.

поручає **Французький куратійний**

C O C N A C

по 3 зр. а. в. фляшка.

M A L A G A

въ оригінальнихъ фляшкахъ $\frac{3}{4}$ літров. по 2 зр. 60 кр.